

grationsloven, herunder for personer, der undervises efter den tre-årige periode, dog med generel kompensation for udgifterne hertil via bloktilskuddet.

2. Danskuddannelsens formål

2.1 Gældende regler

Formålet med danskundervisningen er i dag, at voksne udlændinge på baggrund af deres sproglige og kulturelle forudsætninger tilegner sig viden om og færdigheder i at forstå og anvende dansk. Undervisningen skal fremme deltageres aktive brug af dansk sprog, og den skal udvikle deres bevidsthed om dansk kultur og herigennem medvirke til, at de kan fungere i det danske samfund. Undervisningen skal desuden give deltagerne mulighed for at opnå almene forudsætninger for fortsat uddannelse og almene kundskaber og færdigheder, som er relevante i forhold til arbejdslivet, og som styrker deltageres aktive medvirken i det danske samfund. Der lægges således vægt på opnåelse af grundlæggende, almene dansksproglige kvalifikationer, der omfatter både mundtlig og skriftlig kommunikation, herunder læseforståelse.

2.2 Foreslåede regler

Lovforslaget lægger op til et dobbelt sigte med danskuddannelse; et kortsigtet mål, der kan føre til hurtigst mulig selvforsørgelse, og et mere langsigtet mål med fokus på et bredere integrationspolitisk mål med danskuddannelse.

3. Målgruppen for danskuddannelsen

3.1 Gældende regler

Målgruppen for den gældende danskundervisningslov er alle udlændinge med mangelfulde dansk kundskaber, der er fyldt 18 år, har midlertidig eller permanent opholdstilladelse i Danmark og er tilmeldt folkeregistret i en kommune. En mindre gruppe af danske statsborgere er også omfattet af loven, f.eks. herboende grønlandere og færinger, som af særlige grunde ikke behersker det danske sprog i et sådant omfang, at de kan fungere i det danske samfund.

Danskundervisningsloven omfatter således udlændinge, der deltager i undervisningen som led i integration eller aktivering og andre, herunder borgere fra EU og EØS-lande, personer med aupair-status og udvekslingsstuderende mv. I praksis omfatter målgruppen for danskundervisningsloven alle herboende voksne udenlandske statsborgere bortset fra asylansøgere og diplomater.

Lovens primære målgruppe er udlændinge omfattet af integrationsloven, dvs. flygtninge og familiesam-

menførte, jf. § 2 i integrationsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 792 af 18. september 2002, som ændret ved lov nr. 1043 af 17. december 2002. Denne gruppe udgjorde i 2001 ca. 36 % af danskundervisningens samlede kursistgruppe på ca. 46.000 personer og forventes i 2002 at ville udgøre ca. 50 % af det samlede kursistantal. De øvrige deltagere er ledige udlændinge henvist til danskundervisningen som led i aktivering af henholdsvis arbejdsformidlingen og kommunen, der tilsammen udgjorde 34 %. Hertil kommer gruppen af selvforsørgende, der ikke er omfattet af integrationsloven, der i 2001 udgjorde 27 %.

Danskundervisningen er i dag gratis for alle kursister, der er omfattet af loven, og der er ikke noget loft over varigheden af undervisningstilbudet. Det betyder, at udlændinge kan deltage i undervisningen i årevis. Udlændingenes ret til det gratis undervisningstilbud og kommunernes tilsvarende pligt til at tilbyde undervisningen vedvarer, indtil den enkelte udlænding har opnået det dansksproglige niveau, som anses for nødvendigt for at kunne fungere i det danske samfund. Rammerne for udlændinges undervisningsret, der modsvares af kommunernes tilbudspligt, er afgrænset med Integrationsministeriets undervisningsmodel på uddannelsesområdet og de dertil tilknyttede læseplaner og prøver, der fastlægger de dansksproglige mål for kursisternes indplacering på undervisningens tre spor. Personer med udenlandsk baggrund, der har opnået dansk indfødsret, kan deltage i undervisningen mod fuld brugerbetaling. Arbejdsformidlingen og kommunerne finansierer undervisningen for ledige, der deltager som led i aktivering, herunder ledige, der ikke længere er omfattet af integrationsloven. Det samme gælder personer, som ønsker danskuddannelse efter den tre-årige periode, hvis kommunen ikke vil betale.

3.2 Foreslåede regler

Med lovforslaget videreføres den hidtidige brede målgruppe for danskundervisningen. Personer omfattet af loven får alene ret til kommunalbestyrelsens danskuddannelsesstilbud i tre år efter første optagelse til uddannelsen. Efter den tre-årige periode beslutter kommunalbestyrelsen, hvorvidt udlændinge, der endnu ikke har tilendebragt deres uddannelse, fortsat skal have mulighed for at modtage danskuddannelse. Derved skabes incitament til, at nyankomne udlændinge sørger for at afslutte deres uddannelse senest inden ophøret af introduktionsperioden. Kommunalbestyrelsen skal dog tilbyde udlændinge, som på grund af sygdom, barsel m.v. eller på grund af ustøttet fuldtidsbeskæftigelse ikke har haft mulighed for at udnytte til-